

DOSTĘPOWAĆ (31) *vb impf*

Wszystkie samogłoski jasne.

inf dostępować (5). ◇ *praes 1 sg* dostępuję (3). ◇ *3 sg* dostępuje (6). ◇ *1 pl* dostępujemy (2). ◇ *2 pl* dostępujecie (1). ◇ *3 pl* dostępują (9). ◇ *imp 2 sg* dostępuj (1). ◇ *con 3 sg m* -by dostępował (1). ◇ *part praes act* dostępując (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. Osiągać, uzyskiwać, nabywać; zaznawać; adipisci, assequi Calep; ascendere, pervenire Modrz [w tym: czego (28)] (28) : *RejPs* 30v; *KwiatKsiąż* H; *NiemObr* 145; *Calep* 24b, 104b; *KołakSzczęśl* D; *WujNT* 649, 797; *Ohyda* lepak owá którą w nas rodzą te rzeczy/ których gdy po wielkim pożądaniu dołtępuiemy/ też nas do wżgárdy ich wzywa *WysKaz* 10, 7, 45; *Máiętność* śwá záchowuiąc w cále/ *Sławy* piękney dołtępuiác dbále. *PaxLiz* A4v.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): á [k]iedy kto dołtępuie tego co miłuie/ łzczęśliwym go być świat miánuie. *WysKaz* 7.

Zwroty: »łaski bożej dostępować« (1): przez załługi męki iego świętey/ do niebá fię wedrzeć [...] i [...] łálki Bożey dołtępowác *ReszList* 153.

»miłóšierdzia dostępować« (1): Iż pokorne ná łálkę przypułzczenie/ miłóšierdzia dołtępuie. *LubPs* B6 *marg.*

»sprawiedliwošci dostępować« (2): *CzechRozm* 211; Iedná/ iż łpráwiedliwošci dołtępuiá ludzie przez wiárę/ á nie przez zakon Moyzełzow. *WujNT* 649.

»zbawienia dostępować« (4): Abowiem mowá o krzyżu/ tym ktorzy giná ielłci głupłstwem: lecz tym ktorzy zbáwienia dołtępuiá [*qui salvi fiunf*] to ielł nam/ ielł mocá Bożá. *WujNT* 1.*Cor* 1/18, 1.*Cor* 15/2, s. 738 *marg*, *Ccccc4v*.

»dostępować żywota (wiecznego)« [*szyk zmienny*] (3): *PatKaz I* 15v; Ták iż oni obwinieni zá łpráwiedliwe bywáiá poczytáni/ y żywotá dołtępuiá/ ktorzy im przez potwarz miał być odięty. *CzechRozm* 217v; *WujNT* 732 *marg.*

a. O dostojenłtwach, urzędach, godnošciach [czego] (4) : *Mącz* 48c; áni ich [*urzędów*] przez pieniądze álbo łłżby álbo fortele dołtępowác *WujJudConf* 146; Y tákci oni łtopniámi łwemi złotemi y srebrnemi/ czelnieyłzych vrzędow dołtępowác chćá [*ad summos honorcs ascendere contendunt*] *ModrzBaz* 82v, 15.

2. Dochodzić, zbliżać się; dosięgać, dotykać [w tym: czego (3)] (3) : A kto fie nie mušić łmiác/ kiedy owo kto dziwniey niż ludzie/ ziemie nie dołthępuiác [...] iákoby kiy połknáł táńcuie? *GórnDworz* E7v.

W przen (2) : iuż on [*człowiek*] i włtydowi Mir dawno wypowiedział/ y cnoćie niedbály Pošwięconey nie myšli dołtępowác łkály. *KochPieš* 2; widziłz iż nie łámá wiárá/ ále y miłóšć dołtępuie y ielł przyczyná grzechow odpułzczenia y włpráwiedliwienia. *WujNT* 222.

Synonimy: **1.** dostawać, otrzymywać; **2.** dochodzić, dotykać.

Formacje pochodne cf STĄPIĆ.

Cf **DOSTĘPOWANIE**